

Dorința Comisiei Europene de a include energia nucleară și gazele fosile ca investiții durabile pentru generarea de energie în taxonomia UE riscă să discrediteze întreaga agendă a UE privind schimbările climatice și a Pactului Verde European (PVE). Niciuna dintre cele două tipuri de energie nu poate fi considerată o cale durabilă pentru a realiza un sistem energetic decarbonizat și depoluat. Parlamentul European trebuie să voteze împotriva includerii gazelor fosile și energiei nucleară pe lista investițiilor verzi în taxonomia UE.

Al doilea act delegat complementar acoperă aspecte privind activitățile nucleare și gazele fosile, ca parte a taxonomiei UE. Acest act va juca un rol fundamental în definirea tehnologiilor energetice care vor face ca Europa să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050, așa cum s-a angajat în Pactul Verde European. Prin taxonomie, Comisia Europeană (CE) ar permite ca aceste două surse de energie poluante, care reprezintă o preocupare serioasă de mediu de lungă durată (pentru climă, sănătate publică și daune aduse mediului), să fie considerate investiții „sustenabile”.

Scopul principal al taxonomiei este de a clasifica ce tipuri de investiții ar trebui să fie etichetate drept „sustenabile”; nu limitează în niciun fel modul în care guvernele pot sprijini un anumit tip de sursă de energie.

Pe de altă parte, ar trebui să servească în practică ca o clasificare bazată pe știință pentru investiții informate de către actorii financiari, cu implicații majore pentru fluxurile de investiții ale organismelor europene și naționale. Clasificarea surselor de energie poluante, cum ar fi gazul și energia nucleară, ca fiind sustenabile, va avea ca rezultat, de asemenea, efecte secundare asupra deciziilor de ajutor de stat și a abordărilor de reglementare și va trimite mesaje contradictorii altor actori europeni, cum ar fi Banca Europeană de Investiții (BEI).

Energia nucleară și gazele fosile au fost considerate o soluție de tranziție înainte de a instala surse regenerabile la scară largă pentru decarbonizarea sistemului energetic. Cu toate acestea, dacă investițiile în aceste două tehnologii continuă și astăzi, acestea vor fi departe de a fi temporare. Orice soluție temporară care se aplică tranziției energetice ar trebui evaluată pe baza principiului Do No Significant Harm (DNSH). Cu toate acestea, energia nucleară și gazele fosile sunt departe de a fi inofensive. Ambele implică preocupări serioase de mediu și vor face tranziția către un sistem de energie curată mai costisitoare pentru cetățenii UE.

Prin noul plan publicat de Comisia Europeană, rePowerEU, se accelerează tranziția globală la energie verde echitabilă prin înlocuirea unui consum echivalent de 9 miliarde metri cubi de gaze până în 2027 numai din dublarea capacității de energie solară. De asemenea, Comisia propune o modificare legislativă pentru a-și revizui obiectivul de eficiență energetică de la 9% la 13%. CE

urmărește să crească obiectivul UE de energie regenerabilă de la 40% la 45% până în 2030. În acest caz, dorim să ne exprimăm îngrijorarea pentru includerea gazului fosil și nuclear în taxonomie care ar putea deturna fonduri importante de la tehnologii cu emisii zero net și investiții în proiecte mari de infrastructură care își va atinge utilitatea mult mai repede decât durata lor de viață având în vedere ambițiile climatice setate la nivel european¹.

Mai important, această decizie va avea o consecință imediată și directă asupra realizării obiectivelor PVE: **sute de milioane de euro vor fi potențial luate de la investițiile în energia regenerabilă, protecția biodiversității, restaurarea naturii, agricultura durabilă și economia circulară și vor fi direcționate către combustibilii fosili (gaze naturale) și deșeuri nucleare eterne.**

I. GAZ FOSIL

În ultimii trei ani, unele state membre ale UE bazate în mare parte pe cărbune, puternic împinse de lobby-ul industrial al gazelor, cu sprijinul numeroaselor guverne ale UE, au îmbrățișat narațiunea gazelor fosile ca pas intermediar necesar pentru a se conforma ambiției UE în materie de climă, înainte de introducerea surselor regenerabile la scară mai mare.

Aceste state membre au un element clar în comun: dependența lor semnificativă de cărbune pentru a-și alimenta economiile. Ele susțin că, pentru a se desprinde de cărbune, va trebui introdusă o sursă mai puțin poluantă, care este gazul. Cu toate acestea, un [studiu recent](#)² a arătat că **trecerea directă de la generarea de energie pe bază de cărbune la sursele regenerabile la scară largă** nu este doar fezabilă din punct de vedere tehnic, ci și singura modalitate de a atinge ambiția UE în materie de climă și a obiectivului de 1,5°C al Acordului de la Paris.

Gazele fosile au fost descrise în statele membre UE ca fiind tehnologia de legătură necesară pentru a asigura o furnizare constantă de energie, în timp ce restul mixului energetic elimină treptat cărbunele. Cu toate acestea, merită în primul rând subliniat faptul că **securitatea aprovizionării cu energie** nu este deloc în pericol atunci când introducerea surselor regenerabile este cuplată cu introducerea de măsuri îmbunătățite de eficiență energetică, adaptarea rețelei și a stocării pentru a utiliza potențialul neexploatat al economiei de energie și al politicilor economiei circulare.

Problema intermitenței și a fiabilității este evidențiată adesea atunci când dependența de surse regenerabile poate fi compensată prin introducerea rapidă a tehnologiilor solare și eoliene, precum și prin reducerea cererii totale de energie prin creșterea eficienței energetice și prin electrificarea cât mai multor utilizări finale.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131

² <https://eeb.org/library/building-a-paris-agreement-compatible-pac-energy-scenario/>

În plus, **noile investiții făcute astăzi în infrastructura de gaze fosile vor avea costuri persistente**. Cu durata medie de viață a infrastructurii de gaze fiind de aproximativ 30 de ani (cifra urcând până la 80 de ani pentru cazul terminalelor de gaze naturale lichefiate)³, capacități suplimentare de gaze planificate astăzi vor avea ca rezultat, inevitabil, cantități mari de emisii de GES eliberate, precum și alți poluanți atmosferici nocivi (de exemplu, NOx) și alte probleme ale poluării cu gaze fosile din amonte timp de decenii. Acest lucru va afecta considerabil taxele și facturile consumatorilor acelor țări care vor face trecerea astăzi în mod masiv către gaz.

Pe măsură ce politica UE în materie de climă va înăspri decarbonizarea producției de energie, aceste noi infrastructuri și centrale electrice construite au un risc mare de a deveni active blocate odată ce vor trebui demontate. Taxonomia UE are puterea de a canaliza cantități mari de finanțare publică și privată către proiectele considerate sustenabile, iar dacă gazul este inclus în actul delegat complementar, resursele vor fi pierdute pentru dezvoltarea necesară a energiei regenerabile reale în UE.

O problemă deosebit de relevantă apare în cazul hidrogenului. Comisia Europeană intenționează să investească masiv în extinderea soluțiilor pe bază de hidrogen ca alternativă la gaz cu emisii scăzute de carbon. Cu toate acestea, astfel de măsuri pot fi relevante în cursa către neutralitatea climatică numai atunci când hidrogenul este produs exclusiv din surse regenerabile de energie și utilizat în sectoare greu de decarbonizat. Orice alte soluții, inclusiv cele care implică stocarea și utilizarea captării carbonului (CCS și CCU), implică blocarea în continuare în ciclul emisiilor de CO₂ și sunt folosite pentru a justifica investiții suplimentare în rețelele de gaze. Dacă gazele fosile sunt recunoscute ca o investiție durabilă în contextul taxonomiei UE, această situație nu va face decât să se înrăutățească.

Un alt argument formulat de susținătorii gazului ca sursă de energie de tranziție pentru a câștiga sprijinul țărilor care se bazează pe cărbune este reprezentat de **emisii de GES aparent mai scăzute în comparație cu cărbunele**. Cu toate acestea, acest lucru este valabil numai atunci când emisiile fugitive de metan sub formă de scurgeri de-a lungul infrastructurii nu sunt luate în considerare. Impactul metanului asupra schimbărilor climatice este de 84-86 de ori mai mare decât CO₂ pe o durată 20 de ani⁴. Atunci când emisiile fugitive de metan sunt incluse în comparațiile energiei pe gaz și cea pe cărbune, beneficiile gazului față de cărbune sunt de obicei doar marginale. Iar dacă emisiile fugitive de metan totalizează mai mult de 3% din conținutul de gaz, puterea de generare poate deveni și **mai dăunătoare pentru climă decât cărbunele**.

În plus, **utilizarea gazelor fosile implică daune semnificative asupra mediului**, care sunt adesea trecute cu vederea, iar criteriile tehnice de revizuire din taxonomia UE nu se încadrează în cea mai recentă tehnologie în domeniu. Acest impact asupra mediului este dublu și se referă la poluarea aerului și la utilizarea apei în timpul funcționării și la impactul în amonte asociat cu extracția petrolului și gazelor naturale. În ceea ce privește primul, așa cum arată *Schimbul*

³ CAN Europe (2020): [EU Gas Infrastructure does not need more subsidies](#).

⁴ <https://bit.ly/3xvcOFF>

europă de informații privind producția industrială⁵, arderea gazelor fosile în utilizări industriale implică emisii mari de poluanți periculoși precum NOx, NH3 și CO. Cerința DNSH pentru generarea de energie din combustibili gazeoși fosili din Actul delegat complementar, de a respecta pur și simplu standardele actuale stabilite pentru instalațiile existente, nivelurile BAT bazate pe datele din 2010 (2017 LCP BREF) și Directiva privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere sunt inacceptabile, deoarece **aceste standarde sunt deja depășite**. LCP BREF din 2017 stabilește deja nivelul de eficiență energetică asociat cu BAT la 61,5% pentru „unitățile noi” (funcționând încă din 2010). Cu toate acestea, acest nivel a fost deja atins de turbinele Siemens de clasa H, ceea ce duce la o performanță de emisii GES de 230 gCO₂eq/kWh în modul CHP⁶. Între timp, eficiența a fost îmbunătățită în continuare la un nivel de peste 64%, ceea ce duce la o intensitate și mai mică a poluării cu GES (aproximativ 200 gCO₂eq/kWh)⁷, totuși criteriile de screening tehnic din Actul delegat stabilesc un nivel de până la 270g CO₂eq/kWh.

În plus, fiecare proces de ardere, cum ar fi cel necesar pentru gaz, necesită **apă pentru răcire și generarea de abur**, care poate fi substanțială⁸. Investițiile suplimentare în gaze implică utilizarea în continuare a apei, ceea ce va duce la **creșterea deficitului de apă și la conflicte** în comunitățile deosebit de vulnerabile din UE. Acest lucru se va întâmpla într-un context în care 30% din populația Europei este deja afectată de stresul hidric și în care tehnologii precum gazul natural lichefiat (GNL) și captarea și stocarea carbonului cresc și mai mult nevoile de apă ale unei tehnologii care este deja intensă. Cu toate acestea, criteriile tehnice de revizuire nu abordează aceste impacturi privind utilizarea apei.

Argumentul pentru investiția în tehnologiile pe gaz nu este valabil astăzi nici din perspectivă exclusiv economică. În raportul său recent intitulat „Net Zero până în 2050 – O foaie de parcurs pentru sectorul energetic”, Agenția Internațională pentru Energie arată că *Levelized Cost of Electricity* (LCOE)⁹, care oferă o măsură a costului pe megawatt oră luând în considerare construcția, întreținerea și costurile de generare a unei centrale electrice, arată că sursele regenerabile sunt deja cea mai competitivă sursă de energie din UE. Același studiu arată că avantajul lor comparativ față de omologii lor pe bază de combustibili fosili va crește în următoarele decenii. Aceasta înseamnă că aceleași investiții plasate în eficiență și surse regenerabile vor asigura o decarbonizare mai rapidă, mai eficientă din punct de vedere al

⁵ În mod particular, datele care ne susțin afirmațiile pot fi găsite în Industrial Plant Data Viewer, accesibile la acest [link](#).

⁶ Vedeți declarațiile operatorului centralei CCGT Lauswart/Fortuna Nord <https://www.powermag.com/long-form-stories/2016-POWER-Plant-of-the-Year-Award/>

⁷ Vedeți declarațiile date de Siemens referitoare la eficiența energetică de >64% care corespunde turbinelor celor mai avansate <https://www.siemens-energy.com/global/en/offers/power-generation/gas-turbines/sgt5-9000hl.html>

⁸ Pentru mai multă informație despre consecințele asupra apei ale utilizării gazului, facem referire la ghidul RESET al EEB din octombrie 2021, pe care îl puteți găsi la [acest link](#). Pentru considerații similare din partea WIND Europe

<https://windeurope.org/intelligence-platform/product/saving-water-with-wind-energy> și <https://windeurope.org/intelligence-platform/product/saving-water-with-wind-energy/>

⁹ Ne referim la Tabelul B1 în studiul realizat de Agenția Internațională de Energie în 2020, pe care îl găsiți la [acest link](#).

costurilor și nu provoacă un impact semnificativ asupra mediului, spre deosebire de investițiile în gaz și nuclear.

Posibilele noi investiții în gaz se ridică la aproximativ 15 miliarde de euro în următorii 10 ani, reprezentând doar aproximativ 1% din piața acoperită de taxonomia UE, care a fost evaluată la 500-1.000 de miliarde pe an. Aceasta înseamnă că **nici măcar industria în sine nu vede un caz pentru noi investiții în gaze**. Prin urmare, acest „greenwash” are și un cost reputațional excesiv pentru Uniunea Europeană, care nu merită 1% din scara de investiții alocată pentru noi implementări de gaze. Considerând gazul în taxonomia UE ca o investiție sustenabilă, Uniunea Europeană își pune în pericol întreaga sa agendă privind schimbările climatice pentru o parte marginală din viitoarea aprovizionare cu energie, care se va baza în mare parte pe surse regenerabile.

Există, de asemenea, un **cost geopolitic** care decurge din creșterea dependenței UE de gaze. Majoritatea gazului utilizat în UE este importat din țări non-UE. Într-un context de creștere a facturilor la energie, investițiile în continuare în gaze vor avea ca rezultat o dependență mai mare de o sursă de energie care s-a dovedit a fi extraordinar de volatilă. Costurile asociate pentru cetățenii vulnerabili vor împiedica tranziția echitabilă în țările și comunitățile în care este cea mai mare nevoie și ridică îndoieli serioase cu privire la capacitatea politicianilor UE de a servi binelui comun și de a se alinia la Pactul Verde European la care s-au angajat.

II. ENERGIA NUCLEARĂ

Energia nucleară este, de asemenea, menționată ca o sursă de energie de tranziție necesară pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Susținătorii săi susțin că centralele nucleare oferă o sursă de energie stabilă care nu generează CO₂ în acest proces. Cu toate acestea, energia nucleară rămâne o amenințare pentru riscurile mari asociate cu operarea, întreținerea, gestionarea și eliminarea deșeurilor nucleare ale reactoarelor, precum și costurile asociate pentru generațiile viitoare. Este, de asemenea, **o sursă de energie care, după cum a declarat public vicepreședintele Comisiei Europene Timmermans, nu poate fi calificată drept verde**¹⁰.

Dacă economia investiției în noi capacități de gaz astăzi este departe de a fi fezabilă, având în vedere LCOE mult mai scăzute ale energiei regenerabile¹¹, **cazul nuclear este și mai rău**. Comparând exclusiv pe baza costurilor de generare, avantajul competitiv al surselor regenerabile este chiar mai mare decât în comparație cu gazele fosile. Instalarea și întreținerea reactoarelor de fisiune a rămas o industrie slab inovatoare (și, prin urmare, slab competitivă), în care infrastructura veche a rămas în funcțiune chiar și cu riscurile semnificative de siguranță.

La nivel mondial, nicio licitație neutră din punct de vedere tehnologic nu a fost câștigată de energia nucleară, în timp ce majoritatea absolută a fost câștigată de energiile regenerabile, care s-au dovedit a fi mult mai ieftine decât cele fosile și nucleare. În plus, costul energiei nucleare

¹⁰ Articolul citat poate fi găsit [aici](#).

¹¹ Ne referim din nou la studiul AIE citat mai sus.

este și rămâne o problemă, așa cum se menționează și în raportul World Nuclear Industry¹². Iar termenele de punere în funcțiune a noilor centrale s-au dovedit sistematic mai lungi decât cele promise, întârziind semnificativ economiile promise de emisii de GES.

Statele membre care apără energia nucleară ca soluție sunt conștiente de acest lucru și au propus recent noi soluții tehnologice, cum ar fi **utilizarea reactoarelor modulare mici (SMR), care sunt încă departe de a fi competitive și o soluție realistă și rentabilă pentru tranziția energetică**. Toate aceste soluții trec cu vederea încă problema incomodă a gestionării acumulării de deșeuri nucleare – deja un motiv suficient pentru a respinge nuclearul ca soluție de decarbonizare tranzitorie.

În plus, o problemă în general neenunțată este reprezentată de companiile de energie care se vor confrunta doar cu o răspundere limitată pentru eventualele accidente nucleare, având în vedere că legislația le va proteja de toate responsabilitățile; Guvernul ar interveni pentru a acoperi unele riscuri și costuri suplimentare, dar în cele din urmă o mare parte rămâne descoperită și ar fi pur și simplu o povară necompensată pentru cetățeni.

În sprijinirea energiei nucleare ca sursă de energie de tranziție, Actul delegat complementar continuă de facto să aplice o logică perversă prin care, în loc să orienteze resursele financiare disponibile către investiții de economisire a energiei și/sau surse de energie nepoluante, ar permite utilizarea finanțării pentru a compensa pentru costurile dezafectării nucleare și gestionării deșeurilor radioactive (adică, în loc de prevenirea poluării la sursă, gestionarea poluării ulterior). **Banii contribuabililor ar putea, așadar, să ajungă să fie distrași de la soluții cu adevărat sustenabile**, către măsuri neeficiente din punct de vedere al costurilor, care creează riscuri și responsabilități suplimentare, împovărând publicul și generațiile viitoare.

Acesta nu este doar un exemplu de bani necheltuiți pentru binele public, ci și **o economie ineficientă din punct de vedere al costurilor**, deoarece, ca și în cazul gazului fosil, nu este nevoie de o soluție costisitoare și periculoasă, cum ar fi cea nucleară, pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie în UE în timp ce trecem la un sistem energetic bazat pe surse regenerabile.

După cum a arătat un studiu recent¹³, o trecere directă la sursele regenerabile poate fi realizată atunci când este combinată cu o eficiență energetică mai ridicată, mai multă implementare a măsurilor de economie circulară și sursele regenerabile stabile.

Cazul energiei nucleare nu este valabil nici din perspectiva ciclului de viață. Exploatarea și prelucrarea combustibililor nucleari, precum și gestionarea deșeurilor radioactive sunt consumatoare de energie și activități dăunătoare mediului. De fapt, doar acumularea de deșeuri radioactive, care în unele cazuri a generat daune asupra mediului pe zeci de ani, ar trebui să fie un motiv suficient pentru a face energia nucleară să nu fie compatibilă cu principiul Do No Significant Harm (DNSH) din taxonomia UE, în ciuda schemelor de finanțare pentru dezafectare.

¹² Link la raport îl puteți găsi [aici](#).

¹³ [CAN Europe/EEB \(2020\): Building a Paris Agreement Compatible \(PAC\) energy scenario](#)

În plus, **utilizarea apei este, de asemenea, mai mare în cazul energiei nucleare** (>1,5 m³ l/MWh (răcire iaz) / medie 2,5 m³ l/MWh pentru răcire cu recirculare), deoarece orice tip de reactor de fisiune necesită cantități mari de apă pentru funcționare și asigurarea siguranței în orice moment. În prezent, principiul DNSH trece cu vederea acest lucru, care este o consecință majoră de mediu a investițiilor ulterioare sau a continuării funcționării actuale a centralelor nucleare din UE. În plus, nu au fost stabilite criterii pentru asigurarea unei stări bune a apei (temperatură, nivel de oxigen) precum și pentru protejarea vieții acvatice datorită deversării și captării apei. Atunci când sunt luate în considerare preocupări suplimentare de mediu, cum ar fi utilizarea apei, considerarea energiei nucleare ca opțiune realistă devine și mai neconvingătoare.

În sfârșit, în timp ce Taxonomia este menită să orienteze investițiile private, atunci când se adresează energiei nucleare, ea leagă și activele financiare ale statului în ceea ce privește garanțiile de cumpărare necesare investitorilor privați, investițiile publice în instalațiile de gestionare a deșeurilor radioactive și asigurări: este imposibil a găsi o singură companie de asigurări dispusă să asigure orice centrală nucleară pentru dezastre, *ergo* orice incident major va avea consecințe directe asupra bugetului public, pe lângă dezastrul din sănătatea publică și mediu.

Concluzii

Taxonomia UE a fost promisă a fi un instrument care să-i ajute pe investitori să recunoască și să eticheteze activitățile economice durabile, să promoveze o tranziție către un viitor cu emisii zero și să ajute la ghidarea finanțării către soluțiile de care societatea are nevoie. Cu toate acestea, **inclusiunea gazului ne-ar menține dependența de combustibilii fosili și nu ar duce la reducerile de CO₂ preconizate de susținători, iar includerea energiei nucleare ar genera riscuri și responsabilitate pentru generațiile viitoare prin deșeurile radioactive.** Ambele ar atrage bani de la soluții mai bune, cum ar fi măsurile de eficiență energetică, renovarea clădirilor, energiile regenerabile și pompele de căldură.

Odată cu includerea energiei nucleare și a gazelor ca investiții durabile, **Parlamentul European nu numai că ar face greenwashing cu aceste surse de energie, considerându-le ca fiind durabile atunci când nu sunt**, ci ar împiedica buna funcționare a finanțelor durabile. Dacă gazul și energia nucleară sunt incluse în Taxonomie, investitorii nu se vor putea baza pe o clasificare comună, robustă și bazată pe știință a activităților economice durabile, diluând scopul principal al regulamentului. De asemenea, ar complica și mai mult munca investitorilor, deoarece mulți investitori care doresc să propună produse durabile vor să evite în continuare energia nucleară și gazul. Va fi foarte dificil pentru ei să continue să facă acest lucru, în timp ce alți investitori vor putea continua activitatea ca de obicei, apelând la produse fals durabile care includ activități economice dăunătoare pentru mediu și societate.

Includerea gazului și a energiei nucleare în taxonomie ar risca, de asemenea, să submineze angajamentele de a nu mai investi în gaze, așa cum au fost luate de BEI, ar facilita luarea deciziilor din motive de ajutor de stat. Pe de altă parte, ar facilita abordări de reglementare mai favorabile pentru a sprijini investițiile naționale în energie nucleară și gaze și

ar putea complica, de asemenea, finanțarea și prioritățile Planului Național de Redresare și Reziliență. În plus, fondurilor private de investiții le va fi mai greu să reziste investițiilor în gaze și energie nucleară și, prin urmare, **cetățenilor europeni angajați în investiții durabile le va fi mai greu să aibă încredere** că deciziile lor contribuie la tranziția energetică și la un viitor neutru din punct de vedere al emisiilor de carbon. Includerea în Taxonomie a gazului fosil și a energiei nucleare este, prin urmare, mult mai mult decât o recunoaștere a unei nevoi pe termen scurt, ca parte a tranziției. Includerea acestora ar submina tranziția.

Srijinul pentru gaz și energie nucleară în Taxonomia UE va fi, prin urmare, un pas în direcția greșită pentru Europa, pentru decarbonizare, și **ar submina credibilitatea Pactului Verde European și implicit a instituțiilor europene**. Nu există niciun motiv bun climatic, de mediu sau economic pentru ca UE să sprijine măsurile propuse de câteva state membre, atunci când există alternative mai bune. Există multe motive întemeiate pentru a exclude gazul și energia nucleară, iar acest lucru nu face decât să tragă un semnal explicit de sprijin din partea UE pentru aceste tehnologii. **Excluderea acestora nu împiedică statele membre, care, conform Tratatului UE, păstrează competența exclusivă** pentru mixul lor energetic intern, să facă propriile alegeri. Taxonomia ar trebui să ghideze către durabilitate.

Prin urmare, vă îndemnăm să votați împotriva includerii gazelor fosile și a energiei nucleare ca investiții durabile în normele complementare taxonomiei UE.

Semnături:

Mihai STOICA
Director Executiv
Asociația 2Celsius
mihai@2celsius.org

Nicoleta Petrică
Coordonator campanie gaze fosile
Bankwatch România
nicoleta.petrica@bankwatch.org

Alin Tănase
Coordonator de campanii
Greenpeace România
alin.tanase@greenpeace.org

Mihai Constantin
Climate & Energy Policy Officer
WWF România
miconstantin@wwf.ro

Cătălina Hopârteanu
Campaigner **Declic**
catalina@declic.ro